

360-річчю
Львівського національного
університету імені Івана Франка
присвячується

М.П. Мальська, О.Ю. Бордун, Н.В. Антонюк

Медичний і оздоровчий туризм (міжнародні та національні аспекти)

УДК 338.48 (075.8)

М 18

*Рекомендовано до друку
Вченюю радою факультету
Міжнародних відносин ЛНУ імені Івана Франка
(Протокол №8 від 17.11.2021 р.)*

Рецензенти:

д-р екон. наук, проректор, проф. **М. Ю. Барна**

(Львівський торговельно-економічний університет)

канд-т геог. наук, декан факультету туризму та міжнародних комунікацій,

доцент **Н. Ф. Габчак**

(Ужгородський національний університет)

канд-т геог. наук, доцент кафедри географії України і туризму **Л.Б. Альтгайм**

(Тернопільський національний педагогічний університет

імені Володимира Гнатюка)

М 18 Мальська М.П., Бордун О.Ю., Антонюк Н.В. Медичний і оздоровчий туризм (міжнародні та національні аспекти). Навч. посіб.
Київ: вид-во «Каравела», 2022. 234 с.

ISBN 978-966-8019-61-6

У посібнику розглядаються теоретичні основи медичного та оздоровчого туризму як всесезонних та дуже перспективних напрямів туризму в світі та в Україні. Як практикум детально досліджуються робота та економічна ефективність львівських медичних закладів, які об'єдналися в Медичний кластер та найбільше користуються популярністю серед іноземців. Основна увага приділена структурно-функціональному аналізу діяльності стоматологічних закладів та клінік з репродуктивної медицини. Проблеми перетворення медичного туризму міста Львова у високоприбуткову галузь є питаннями загальнодержавного характеру та потребують вирішення на всеукраїнському рівні.

Для фахівців галузі медицини та туризму, зокрема підготовки магістрів за спеціальністю 242 «Туристична діяльність» та «Міжнародний туризм», як майбутніх фахівців з надання високопрофесійних туристичних послуг.

УДК 338.48 (075.8)

© Мальська М. П., Бордун О.Ю., Антонюк Н.В., 2022

ISBN 978-966-8019-61-6

© Видавництво «Каравела», 2022

ЗМІСТ

Передмова.....	6
Розділ I. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ МЕДИЧНОГО ТА ОЗДОРОВЧОГО ТУРИЗМУ ЯК НАПРЯМІВ ВСЕСЕЗОННОЇ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	8
1.1. Поняття та місце медичного та оздоровчого туризму в структурі інших видів туристичної діяльності.....	8
1.2. Історія розвитку та чинники, що зумовили виділення медичного та оздоровчого туризму в самостійні напрями туристичної діяльності.....	18
1.3. Сучасні тенденції у розвитку медичного та оздоровчого туризму.....	25
1.4. Роль медичного та оздоровчого туризму та його значення для розвитку країни.....	31
Теми для обговорення.....	
Розділ II. ПЕРЕДУМОВИ РОЗВИТКУ СВІТОВОГО РИНКУ МЕДИЧНОГО ТА ОЗДОРОВЧОГО ТУРИЗМУ	38
2.1. Історія виникнення та становлення поняття оздоровчого туризму.	38
2.2. Формування оздоровчої індустрії Європи.....	44
2.2.1. Оздоровчий туризм Чехії.....	45
2.2.2. Курорти Словаччини.....	47
2.2.3. Угорщина на світовому ринку оздоровчих послуг.....	48
2.2.4. Польща.....	49
2.2.5. Німеччина – лідер оздоровчого туризму.....	50
2.2.6. Австрія.....	51
2.2.7. Франція.....	52
2.2.8. Балканські країни.....	53
2.2.9. Курорти Південної Європи.....	54
2.2.10 Курорти Північної Європи.....	56

2.2.11. Оздоровчий туризм Америки.....	56
2.2.12. Близький Схід та інші регіони.....	57
2.3. Формування ринку медичного туризму світу.....	59
2.3.1. Німеччина – лідер медичного туризму Європи.....	62
2.3.2. Медичний туризм в Ізраїлі.....	67
2.3.3. Медичний туризм Туреччини.....	68
2.3.4. Медичний кластер Угорщини.....	69
2.3.5. Латвія – український партнер по медичному туризму.....	71
2.3.6. Польща.....	73
2.3.7. Медичний туризм інших країн Європи.....	74
2.3.8. Медична індустрія Азії та Близького Сходу.....	77
Теми для обговорення.....	80
Розділ III. АНАЛІЗ ТА МОЖЛИВОСТІ РОЗВИТКУ РИНКУ ОЗДОРОВЧОГО ТУРИЗМУ УКРАЇНИ.....	81
3.1. Основні етапи становлення та розвитку лікувально-оздоровчого туризму в Україні.....	81
3.2. Оздоровчий туризм України.....	83
3.3. Оздоровчий туризм Львівщини.....	93
3.4. Аналіз оздоровчих послуг у Центрі відновлення здоров'я Edem Resort Medical@SPA.....	105
Теми для обговорення.....	111
Розділ IV. ЗАРОДЖЕННЯ ТА РОЗВИТОК МЕДИЧНОГО ТУРИЗМУ УКРАЇНИ.....	112
4.1. Особливості та сучасний стан розвитку ринку медичного туризму України.....	112
4.2. Аналіз ринку виїзного медичного туризму України.....	122
4.3. Спеціалізація українського в'їзного медичного туризму.....	126
4.3.1. Лікування в Україні стовбуровими клітинами.....	126

4.3.3. Лікування ДЦП в клініках України.....	136
4.3.4. Репродуктивна медицина та ЕКЗ в Україні	138
4.4. Можливості перспективних галузей української медицини.....	144
4.4.1. Українська онкологія.....	145
4.4.2. Кардіохірургія.....	149
4.4.3. Офтальмологія.....	152
4.4.4. Біотехнології.....	153
4.4.5 .Естетична медицина.....	154
4.4.6. Реконструктивна хірургія.....	155
4.4.7. Пластична хірургія	156
4.5. Основні стратегічні орієнтири розвитку ринку медичного туризму України	157
Теми для обговорення.....	172
Розділ V. Структурно-функціональний аналіз медичного туризму міста Львова.....	173
5.1 Формування Львівського кластеру медичного туризму	175
5.2. Дослідження функціонування медичного туризму на прикладі стоматологічної клініки «RIKOTA».....	176
5.3. Дослідження роботи клініки «Інтерсон» та «Альтернатива» по напряму репродуктивного туризму.....	180
5.4. Спеціалізація Міжнародної реабілітаційної клініки Козявкіна.....	189
Теми для обговорення.....	196
Післямова.....	197
Практичні завдання.....	202
Гlosарій.....	208
Список використаних джерел.....	216
Додатки.....	224